

1. MAI-BEVEGELSEN

i OSLO 1988

— OPPSUMMERING

Partistyring eller allianser?

I. MAI -88

Hvilket forhold bør AKP ha til 1. mai-fronten? Arne Rolijordet, som er sekretær i Arbeidsutvalget i Faglig Enhet -88, tar opp dette i denne første delen av 1. mai-oppsummeringa.

OPPSLUTNINGA rundt Faglig Enhet i 1988 burde til fulle vise at innrettinga på fagbevegelsen/tariffopprøret i 1. mai-sammenheng var riktig. Nærmere 50 faglige tilslutninger slo rekorden fra ifjor (ca. 30) grundig ned i skoa.

Likefullt har det også i år vært motsigelser rundt 1. mai-bevegelsen. Den følgende oppsummering står for egen regning.

Hvem skal bestemme 1. mai?

Det er minst 2 skoler i AKP i synet på 1. mai. Noen mener at 1. mai-fronten skal være revolusjonær og styres av partiet. Et annet syn er at 1. mai-fronten skal være en reell front der andre enn AKP-ere sitter med avgjørende innflytelse over politisk plattform, valg av talere osv. Denne linja har hatt «makta» i Oslo de 2 siste åra.

Etter min mening er det lite gjennomtenkt å være mot Samorg-toget p.g.a. DNA's partistyring og samtidig være for AKP-kontroll av kamptøget. En slik «taktikk» spiller fagforeninger rett i henda på DNA-ledelsen.

Jeg vil trekke en parallell til 8. mars. 8. mars-bevegelsen representerer et stort antall kvinner med mange ulike politiske oppfatninger. Det er stor tautrekking om paroler osv. Resultatet blir noe helt annet enn AKP's partiprogram. Skal AKP gå innfor å snevre inn 8. mars-komiteen p.g.a. dette?

8. mars-bevegelsen er ganske interessant som sammenligningsgrunnlag: Hvorfor kommer det ikke fram skarpe innlegg mot parolegrunnlaget til 8. mars-komiteen? Det kan neppe være slik at alle AKP-ere synes at samtlige 8. mars-paroler er streitte. Men alle aksepterer at 8.

mars-bevegelsen er en reell front som utvikler politikken sin sjøl.

Det er sjølsagt bedre at kritikken kommer åpent fram enn at 1. mai-fronten blir utsatt for den samme slags stille sabotasje som mange menn står for i forhold til 8. mars. Men hva er det som gjør at 1. mai nærmest er et slags «fritt vilt»? Savner kameratene «Faglig 1. mai-Front»-modellen fra 70-åra da partiet hadde full styring med fronten og 1. mai var et viktig ledd i «det partibyggende arbeidet»?

Gjenoppretting av «FFF»-modellen ville være et bevis på at vi ikke har lært noe av feila i partiets frontpolitikk. Det ville være et aktivt hinder for å kunne få til frontsamarbeid vi trenger også i andre sammenhenger. I «vår tid» er virkelig respekt for frontens sjølstendighet sannsynligvis noe av det mest «partibyggende» vi kan gjøre.

Men da blir ikke hovedparolegrunnlaget nøyaktig slik en del partimedlemmer vil ha det. Reaksjonene uteblir ikke. Spesielt ifjor da Faglig Enhet-komiteen dreit seg skikkelig ut p.g.a. manglende antirasistiske hovedparole. Kritikken mot dette var bare rett og rimelig. Men det er noe i tonen til enkelte jeg ikke liker. Vi trenger ikke en gjentakelse av de «harde slaga» fra 70-åra. I en periode med skjerping av klassekampen på alle felter må vi konsentrere kreftene mot klassefienden og ikke våre nærmeste venner. Den politiske situasjonen er vanskelig og vi er nødt til å inngå kompromisser for å komme videre. De som vil ha alt «reint og rødt» står for ei venstresektærisk linje som vil isolere oss fra massene.

Et annet spørsmål er hvem 1. mai-fronten så faktisk skal bestå av. Skal det være en «faglig hovedkomite» som bestemmer alt eller skal det opprettes et «representantskap» med deltakere også fra de øvrige tilsluttede organisasjoner og evt. «miljøer»?

Dette er det uenighet om i partiet. Sjøl har jeg endret syn en del siden ifjor. Jeg mener at kvinnebevegel-

sen, den anti-rasistiske bevegelsen, solidaritetsorganisasjonene osv. også bør ha innflytelse over 1. mai-fronten. Som revolusjonær kommunist mener jeg det er viktig å bygge allianser mellom fagbevegelsen og øvrige folkelige bevegelser.

Problemet oppstår når vi ikke får gjennomslag for dette standpunktet hos de vi vil samarbeide med i fagbevegelsen. For de fleste fagforeningsfolk er en slik tankegang ganske fremmed. For dem vil et opplegg styrt av fagforeningsrepresentanter i fellesskap være den beste garantien mot partipolitisk misbruk. Skulle AKP-erne da ha tatt brudd på dette spørsmålet og dermed satt hele samarbeidet over styr? Konsekvensen av dette ville bli at 1. mai-bevegelsen i 1988 ikke hadde blitt en videreføring av tariffoppgjøret. Innrettinga på arbeiderklassen og deres organisasjoner ville blitt satt i fare. Jeg ser en klar sammenheng i synet på dette spørsmålet og forsøkene på å dreie AKPs innretting vekk fra arbeiderklassen.

Dessuten må spørsmålet om den formelle stemmeretten ikke overvurderes. Ingen av de utenforstående organisasjonene som slutter seg til Samorg-toget har noen innflytelse over det arrangementets profil. Dette har hittil ikke vært til hinder for at det er langt flere frontorganisasjoner og grupper som går i Samorg-toget enn i kamptøget. Men i motsetning til Samorg vedtok Faglig Enhet at representanter fra seksjonene kunne trekkes inn i Arbeidsutvalget hvis dette var hensiktsmessig. Bl.a. hadde Kvinnefronten en stående invitasjon. Arbeidsutvalget i Faglig Enhet samarbeidet forøvrig bedre med flere av seksjonene enn i fjor.

Hovedkomiteen i Faglig Enhet oppfordret videre til dannelse av sjølstyrte seksjoner. Den eneste begrensingen lå i at ingen lokale paroler måtte stride mot hovedparolegrunnlaget. Det var fritt fram for alle til å være med og prege toget og gi det farge.

ARNE ROLIJRDET

Politikk og oppslutning

1. MAI 1988

I to artikler har Arne Rolijordet oppsummert lærdommer rundt Faglig Enhets politikk og paroler for årets 1. mai-tog i Oslo. Første del sto mandag 14. mai.

HOVEDPAROLEgrunnlaget til Faglig Enhet er også i år blitt gjenstand for kritikk. Jeg vil av plasshensyn konsentrere meg om noen få spørsmål.

Antall hovedparoler er et avveiningsspørsmål. Denne våren har de viktigste kampsakene vært rentespørsmålet, tariffopprøret/kvinnelønna og rasismen. En front rundt slike spiss-saker gjør det lett for folk å slutte seg til. Et stort antall hovedparoler gjør at svært mange fagforeninger og klubber får trøbbel med tilslutninga, det blir for mange saker å ta stilling til. En reservasjonsrett ville ikke blitt tatt på alvor i fagforeningene.

På den andre sida er det en fordel om flere miljøer finner igjen «sin» sak i parolegrunnlaget. Dette letter tilslutninger og mobilisering av folk *utafor* fagbevegelsen.

Årets 7 hovedparoler er en balansegang mellom de 2 ytterstandpunktene. Enkelte kamerater argumenterer så med at akkurat *deres* parole burde kommet i tillegg. De glemmer at dette føles like alvorlig for *alle* som jobber på et spesialområde.

1. mai-demonstrasjonens

politiske profil avgjøres ikke bare av antall hovedparoler. Hvem som faktisk går der er vel så viktig. Tenk på alle «kvinnefagforeningene» som sluttet seg til og all *ungdommen* som gikk i toget i ulike seksjoner. Valg av talere/appellanter teller også. (1 AKP-er, 2 SV-ere, 1 uavhengig og internasjonal appellant fremskaffet av *Palestina-gruppene*). Det at verneassistentene gikk først i toget framhevet *denne* kampen.

I år ble hovedvekt lagt på kampen mot lønnsloven. Dette var riktig og det ga stor uttelling. Det forbandt Faglig Enhet med den viktigste klassekampsaken for arbeiderklassen i Norge. Samtidig var det klart for alle at Faglig Enhet også omfattet mange andre kampsaker. *Seksjonene* er også med og gir toget dets preg.

Den *ant-rasistiske* hovedparolen har vært en del diskutert. Parolen lød: «Nei til den nye utlendingsloven — Ja til et fargerikt fellesskap». Mange ville ha «Nei til statlig rasisme» i stedet. Jeg mener denne kritikken er feil. Det er for det første viktig at parolegrunnlaget som legges fram i Samorg fra opposisjonens side ikke blir for mye forandret underveis. Fagforeningene bør kjenne igjen parolene og argumentasjonen når de skal ta stilling til to tog. Nå ble jo denne parolen faktisk vedtatt i Samorg. At kommunistene alltid sørger for å *skjerpe* parolene for å av-

grense seg fra sosialdemokratene, er en typisk sektersk frontpolitikk som bl.a. Dimitrov tok et oppgjør med. (Se «Enhetsfronten og folkefrontens problemer», Oktober 1970, s. 80-87). Forøvrig har RV/AKP gitt sin tilslutning til den offisielle kampanja «Ja til et fargerikt fellesskap».

I 1987 gikk Faglig Enhet seg bort når det gjaldt *kvinneprofil* (1 av 13 paroler). I år var det 2 kvinneparoler av 7. Dessuten er vel bl.a. både lønnsloven og renta brennende spørsmål som i aller høyeste grad angår kvinnene?

For mange har 1. mai blitt redusert til et rituelt pliktlop. De glemmer fort at for de som står ansvarlige for arrangementet er det tekniske opplegget et sant lite helvete. Når de som er bedt om å stille «funksjonærer» til demonstrasjonen svikter, settes hele avviklinga i fare. Herved rettes en varm takk til de som stilte opp!

P.g.a. den tidlige avmarsjen var det kanskje flere som fikk anledning til å se Samorg-toget. Vi har mye å lære av deres organisering. Skal vi komme i nærheten av dette må folk ta de pålagte oppgavene mer alvorlig.

Økonomisk går Faglig Enhet med underskudd for annet år på rad. Årsaken til dette ligger først og fremst i mangel på merkeselgere. Alle som har uoppgjort gjeld til komiteen må sørge for å betale den snarest mulig.

Ettersom politiet ikke til-

later at det andre toget får gå før det første er ferdig så har kamptoget i Oslo alltid hatt sein avgang. Dette har folk irritert seg over i alle år.

Denne gangen slo vi til før Samorg, til DNA's store skrekk. Forøvrig fikk vel deltakerne seg en overraskelse da Faglig Enhet kom seg avgårde på streken den annonserte tid klokka 11.30. Ulempen med tidlig avvikling ligger i at det blir dårlig tid til 1. mai-frokoster og andre lokale arrangementer. På den andre sida skulle jeg tro mange småbarnsforeldre satte pris på å få korta inn timeplanen 1. mai. Etter min mening har vi darnet mønster for kommende år.

I Faglig Enhet hadde faglig-seksjonen stor framgang med 1300 mot 900 ifjor. Av disse hadde bl.a. *lærerne* en stor seksjon. Kampen for kvinnelønna sto sentralt. Anti-rasistisk seksjon var på 1200 (færre enn ifjor) og internasjonal på 1000. Homofiles seksjon var på linje med fjorårets. Ungdoms-, kvinne- og boligseksjonene hadde tilbakegang. En gjenspeiling av at de følte seg mest tilsidesatt i årets opplegg?

Det er også grunn til å se nærmere på oppslutninga til Samorg. Det mest hjerteskjærende er å se alle innvandrere- og flyktningegruppene som går i Regjeringsstoget. F.eks. 100 chilenerne, 50 somaliere, 30 kurdere, irakske motstandsfolk, 2-3 iranske grupper, en svær kontingent med tamiler osv. Hvor

mange av disse har såvidt passert nåloyet i asylmottaket? Eller alle solidaritetsorganisasjonene som blir tatt til inntekt for det partiet som aktivt fremmer norsk kapitaleksport og imperialismen? Dette er en større taktisk utfordring for AKP(m-l) enn Boye Ullmanns påpeking av mangel på supermaktsparole.

En annen taktisk utfordring ligger i Samorgs *faglige* seksjon. 400 jern og metallarbeidere lot seg mobilisere til forsvar for Oslo-industrien. Ei uke etterpå legger DNA ned Spigerverket. I Handel og Kontorseksjonen gikk 100 personer under parolen «Handel og Kontor-kvinnene krever ei lønn å leve av». Hvor mange HK-organiserte hadde Faglig Enhet?

Dersom opposisjonen vinner Samorg, løser vi disse problemene. Men vi får neppe flertall mot at *partiene* også skal inviteres til 1. mai-toget. Dette betyr SV-, NKP- (og AKP-?) seksjoner.

De som synes at dette er skremmende tanker får håpe på at DNA- og SV-ledelsen kommer dem i møte også neste år. For da er det Stortingsvalg og skjebnetid for landet. Da må de såkalte «venstrekreftene» samles mot FrP og Gro og Erik skal på talerstolen på Youngstorget. Men det er jo ikke sikkert fagforeningene i byen vil godta dette med den politikken DNA-regjeringa fører. I så fall avhenger mye av om vi har blitt tørre bak øra.

ARNE ROLIJRDET

1.MAI-BEVEGELSEN 1988 - INTERN TILLEGGSOPPSUMMERING

1. DS' ROLLE

DS diskuterte 1.mai i november 1987 og holdt lagsleder-konferanser i desember. Etter forslag fra FU vedtok DS en taktikk der eksterne utspill fra kvinnebevegelsen og den anti-rasistiske bevegelsen skulle fusjoneres med Samorg-opposisjonen etter bruddet i Samorg. Denne taktikken ble godt mottatt i partiorganisasjonen.

I januar holdt FU konferanse for faglig-ansvarlige i laga og la fram forslag til taktikk/paroler. Forslagene ble godt mottatt.

1.mai har videre vært behandlet på seinere lagskonferanser. DS vedtok også å jobbe fram seksjonsmedelser. Dette fungerte bedre enn ifjor. I tillegg har Bjarne vært høyt og lavt i organisasjonen og lagt fram den politiske linja til høring. Dette medførte klare forbedringer underveis. Herunder inngår løpende kontakt med SKAU inntil den politiske situasjonen i Samorg var avklart. I tillegg har FU hatt løpende kontakt med våre folk i KF.

Vi kan oppsummere at DS i år har hatt grep om 1.mai. Det har heller ikke vært store motsigelser i DS. Men det ligger fortsatt et problem i at det som er politisk riktig for DS ikke nødvendigvis er like klart i partiorganisasjonen hele veien rundt. DS har etter innstilling fra FU valgt en ny strategi for 1.mai-bevegelsen uten at alle partimedlemmene er innforstått med dette. Dette er brudd på masselinja og gjør det vanskelig å få til full mobilisering. Personlig vil jeg foreslå at det neste år holdes et åpent partimøte for medlemmer og sympatisører før det avgjørende møtet i Samorg i februar.

2. EKSTERN-TAKTIKKEN

Taktikken med å få til eksterne utspill fra kvinnebevegelsen og den anti-rasistiske bevegelsen retta inn mot Samorg mislyktes. Kvinnefronten sendte brev til Samorgstyret uten å sørge for offentliggjøring for representantskapets medlemmer. (KKKlaget rapporterte som saka uten å trykke brevtteksten.) Anti-rasistisk senter tok ikke opp handsken. Men kontakten med Anti-rasistisk Senter medførte i neste omgang at Fakhra Salimi stilte opp som appellans for vårt tog. Dette var en stor seier for oss.

I løpet av vinteren ble det forøvrig klart at vi måtte knytte an 1.mai-bevegelsen til tariffopprøret. FU konsentrerte etterhvert kreftene rundt dette. Som kjent ville Gunnar Nordby og Terje Kalheim ikke være med på samarbeid om 1.mai med oss. Nordby fordi han ikke ville splitte fagbevegelsen 1.mai og Kalheim fordi han ble lurt til å fungere som brikke i DNA's spill mot oss. Men begge vil samarbeide med oss i opposisjonen etter

dette. (Jeg har mest tro på Nordby.)

P.g.a. Kalheims spill sammen med DNA/SV-ledelsen mista vi flertallet i Samorg. Dersom dette ikke hadde skjedd hadde vi fått et Samorg-tog med Hysvær som hovedtaler og hovedparole mot lønnsloven (+ de andre bra parolene) og et høyreopposisjonelt tog av DNA.

DNA's spill for å isolere oss fra tariffopprøret mislyktes. Vår innretting på tariffopprøret ble en braksuksess. Parolene mot lønnsloven preget også Samorg-toget og ingen klappet for Haraldseth. Seinere har motsigelsene i DNA skjerpet seg. (Kfr. Spigerverket.) Dette gjør at flere DNA-medlemmer i Samorg heretter vil ha en annen taktikk overfor oss. Bl.a. den nyvalgte Samorg-lederen som har antydnet at han vil ha oss med på drøftelsene på kammerset mellom partiene før Samorg-styret lager sin innstilling om 1.mai-markeringen neste år. Hittil har disse sonderingene vært forbeholdt DNA og SV (og NKP). Slike sonderinger må vi sjølsagt delta i. Dette vil gi oss en fordel når vi skal legge opp taktikken enten det går mot ett eller to tog.

3. PAROLEGRUNNLAGET

Mindretallsforslaget til Samorg ble utviklet gjennom et omfattende frontarbeid. På grunnlag av "høringa" i partiet laget en gruppe bestående av folk fra Arbeidsutvalget i Faglig Enhet -87 + 3 nye AMG-ere samt IS-leder Ellisiv Rognlien et forslag. Dette forslaget ble så behandlet og vedtatt i styret for Bryggeri- og Mineralvannfabrikkarbeidernes Forening og sendt inn til Samorgs rep.skapsmøte 23.februar. Der kom det aldri opp til avstemning fordi Samorg-møtet endte i rabalder, styret gikk av osv. Forslaget ble så ytterligere forbedret og lagt til grunn for diskusjonen om 1.mai-plattform i den bredt sammensatte komiteen som dreiv tariffopprøret i LO-foreningene i Oslo. De laget så et paroleforslag som ble vedtatt på nytt Samorg-møte, bortsett fra det avgjørende punktet - Nei til lønnsloven. Dermed ble det også i år to tog.

Etter dette dro Sporveien og Transport igang Faglig Enhet. Initiativkomiteen til Faglig Enhet besto av 50% AKP-ere. Resten var DNA- og SV-sympatisører, AMG og tidligere AKP-ere. (De DNA-medlemmene vi hadde samarbeidet med i tariffopprøret datt imidlertid av lasset da det ble 2 tog. Årsaken til dette er dels at det på dette tidspunktet var for tøft for dem å gå åpent ut mot partiet sitt. (Det hadde muligens vært lettere nå etter Spigerverket.) Dels at høyresida i SV valgte å kjøre enhet med DNA. Disse DNA-folka hadde vansker med å svelge at de etter et flertallsvedtak i Samorg skulle være mer radikale enn SV, og dessuten ville jo tariffopprøret komme til uttrykk innafor Samorgs arrangement.)

Kvelden før det endelige møtet i Initiativkomiteen som skulle fastsette hovedparolegrunnlaget, ble det holdt et fraksjonsmøte for våre ansvarlige. På dette møtet la Bjarne fram følgende forslag til hovedparoler i prioritert rekkefølge:

1. Nei til lønnslov - forsvar den frie forhandlingsretten

2. Nei til den nye utlendingsloven - Ja til et fargerikt fellesskap
3. Anerkjenn PLO nå - fordøm okkupasstaten Israel
4. Kvinner krever: Ei lønn å leve av - lik rett til pensjon
5. Renta ned 3% til 1985-nivå
6. 6-timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon innen 1992
7. Forsvar arbeidsplassene i stat og kommune - nei til privatisering
8. Ungdom krever kunnskap og makt
9. Forby oppsigelse av HIV/Aids-smittede
10. Stopp miljømordet - la Oslo leve
11. Styrk skolen - støtt lærernes kamp
12. Støtt de streikende verneassistentene
13. Forsvar den lokale forhandlingsretten
14. USA ut av Mellom-Amerika
15. Sovjet ut av Afghanistan - støtt motstandskampen

Dette paroleforslaget avr utarbeidet på grunnlag av DS-behandling (minimums- og maksimumskrav), rammevedtak i SKAU, forslag og råd fra en rekke kamerater som jobber på ulike kampområder. Fraksjonsmøtet mente imidlertid at det var for mange paroler. Diskusjonen gikk etterhvert konkret på om streken skulle settes før eller etter parole nr. 6. Magnhild F. deltok på møtet som repr. for våre folk i KF. Takket være at Magnhild, Petter og Bjarne brukte storslegga ble det godkjent at 6-timersparolen skulle med.

I neste omgang måtte våre folk argumentere for å få med 6-timersparolen i hovedparolegrunnlaget i Initiativkomiteen. Bl.a. var Henry Stokmo imot den.

Det er spesielt ungdommen (dvs. RU-ledelsen i Oslo) som har reagert på at deres sak (deres paroleforslag var: "Ungdom krever kunnskap og makt - elev/lærer kamp mot statens kunnskapsforakt") ikke er tatt med i hovedparolegrunnlaget. Ungdomsbevegelsen er da også den "fronten" som blir mest skadelidende når vi lager et taktisk opplegg med utgangspunkt i fagbevegelsen. Det gjør ikke saken noe lettere når RU har problemer med å forstå hvorfor det vi gjør er riktig. Hvordan vi skal løse denne motsigelsen er ikke noe lett spørsmål.

Det var imidlertid slik at i 1987 hadde ungdomsseksjonen framgang. Da greidde de å knytte boligokkupantene, Stop Apartheid-aksjonen osv. an til Faglig Enhet. Dette til tross for at komiteen den gang hadde et enda mer fir-kanta forhold til seksjonene enn i år. Muligens har det noe å gjøre med vilke folk som blir satt på jobben, men den mest sannsynlige forklaringa ligger vel i at ifjor jobbet RU med saker som angikk ungdom som ungdom (boligspørsmålet) mens de i år har jobbet (veldig bra) med utlendingsloven/rasismen. Mye ungdom gikk i anti-rasistisk seksjon.

Når det gjelder Boye Ullmanns kritikk av manglende supermaktsparole så er jeg i tvil om dette. Hans forslag til hvordan parolene skulle lyde er greitt nok, men våre formuleringer opererer klart innafor minimumsramma fra

SKAU og DS. Kritikken fra Boye rammer derfor hele partiet og ikke bare de 1.mai-ansvarlige. Jeg har sans for argumentasjonen hans, men er det noe minimumskrav fra vår side å ha noe som går på kamp mot supermaktene for å kunne delta i en 1.mai-front? Er kampen mot supermaktene så prinsipielt viktig for oss i 1.mai-sammenheng at vi skal påtvinge fronten slike paroler?

4. SEKSJONENE

AU i Faglig Enhet samarbeida bra med seksjonsledelsene for anti-rasistisk og Internasjonal seksjon. AU var også i kontakt med seksjonsledelsen for bolig. Ungdomssekksjonen krevde å få 2 representanter i Hovedkomiteen. Dette ble sjølsagt avvist. Ellers hørte vi ikke mer fra dem. Kvinneseksjonens ledelse besto i praksis av Gjertrud (AMG) fra AU og Anne-Karin. (1.mai-ansvarlig i Oslo KF var sykmeldt.) Homofiles seksjon greidde seg sjøl (gjorde en bedre jobb enn ifjor, bl.a. med egen løpe-seddel). De ulike delene av faglig seksjon jobbet etter gammelt mønster. Nytt av året var alle organisasjonene utenfor LO som sluttet seg til, takket være initiativ fra Mariet R.

Ledelsen for anti-rasistisk seksjon var den samme som før. Gjorde en bra jobb og var kjempefornøyd etterpå. Denne gang var det ingen knuter på tråden i forhold til komiteen. Hovedkomiteen subsiderte også utgiftene deres.

Samme gjaldt internasjonal seksjon. Her var det satt på nye folk som jobba bra. Stor framgang i seksjonen. Mangel på erfaring slo imidlertid ut i et underskudd på rundt 2.500 kr. Jeg foreslår at Oslo-partiet tar over sjablonger og parolestenger til innkjøpspris (15-1600 kr.) (Alt ligger allerede i Göteborggt. der det forøvrig må foretas dugnad til høsten for å gjøre reint og sortere faner og flagg mv.)

Bolig- og miljøseksjonen hadde såvidt jeg forstår helt ny ledelse. Den dårlige oppslutninga om seksjonen skyldes vel heller mere manglende initiativ i bydelene enn svakheter i seksjonsledelsen. Såvidt jeg forstår greidde vi ikke å knytte til oss kampen rundt Akerselva eller Vålerengatunnelen. Dette var en stor svakhet. Det var heller ikke noen boligokkupantbevegelse i år. Manglende oppslutning rundt boligseksjonen er et tankekors for oss - bolignøden har ikke akkurat blitt mindre siden ifjor.

Kvinneseksjonen ble en katastrofe. (Gjorde Kvinnefronten noe i det hele tatt?) Også i år var det kritikk av manglende kvinneinnretting i Faglig Enhet. Noe av dette syns jeg går over alle støvleskaft. Når jeg får høre at det er mange som mener at 6-timersdagen ikke er noen kvinne-parole fordi det ikke står noe om kvinner der, så betyr det etter min mening at feministisk pedagogikk har vind i seila mens den politiske kampen utarter ...

Derimot har de rett i at 5 kvinner blant 18 initiativ-takere er for svakt. (Kameratene brøt direktiv om å kutte ned på antall mannlige AKP-ere hvis det ble trøbbel med å få nok kvinner til å stå på oppropet.) Mange

kvinnelige tillitsvalgte ble imidlertid kontakta, men de kunne ikke delta p.g.a. manglende mandat fra klubb/-foreningsstyre. Sammensetninga av Initiativkomiteen er således uttrykk for hvor svakt kvinnene står i ledelses-sjiktet i LO-foreningene i byen.

Faglig-seksjonen hadde som kjent stor framgang. Men det ble allikevel mobilisert dårlig på mange arbeidsplasser. Svært mange arbeidsplasslag henta ikke materiale på Faglig Enhet-kontoret. Dette gjelder både privat og offentlig sektor. Det var bydelslaga som spredde løpesedler, merker og dels plakater på forhånd. På mange arbeidsplasser er mobiliseringa redusert til formell vedtaksbehandling i klubb/forening. Dette er en gjen-spøiling av den manglende masselinja som preger store deler av partiet.

Det ligger en stor utfordring i å komme et hakk videre på motsigelsen i/utenfor LO. Initiativkomiteen var ikke åpen for ikke-LO-organiserte fagforeninger. (Men de var med på å åpne for dette i neste omgang etterhvert som tilslutningene kom dersom Komiteen måtte ha flere møter for å diskutere viktige spørsmål. Dette ble imidlertid ikke aktuelt.)

Holdninga til dette spørsmålet er uttrykk for sterke strømminger i tillitsvalgt-sjiktet i LO i synet på "de gule". Dette preger delvis også våre folk. Vi kan sjølsagt moralisere over dette, men motsigelsen kan bare løses gjennom diskusjon, over lengre tid. I praksis har vi falt ned på ei linje der organisasjonene utenfor LO (NSF, NL, OFØ, NETF osv.) gjennom å søke enhet med Samorg-opposisjonen viser at de har et mer framskredent syn på samarbeid på tvers av hovedorganisasjonene enn det de LO-tillitsvalgte har. Dette vil før eller siden tvinge fram en ny erkjennelse i LO-opposisjonen.

5. DEMOKRATI I FRONTEN?

Det er et særegent problem hvordan vi skal utvikle demokratiet i 1.mai-fronten. Alment sett er demokrati og innflytelse en forutsetning for at folk skal bli entusiastiske og mobilisere til arrangementet. På den andre siden vil de fagforeningsfolka som tar initiativet til demonstrasjonen oppfatte en evt. innflytelse fra massene over parolegrunnlaget som en trussel mot frontens politiske bredde og integritet.

Faglig Enhet har løst dette gjennom å la Initiativkomiteen få retten til å fastsette hovedparolegrunnlag og valg av talere, samt oppfordre til sjølstyrte seksjoner. Dette fungerer bare dersom parolegrunnlaget faktisk er i samsvar med den politiske situasjonen. I år fungerte det, men ikke ifjor. Grunnen til dette ligger i partiets forberedelser, Bjarnes "høringsrunde" osv.

Med 4 uker igjen fra initiativet var klart til 1.mai stilte komiteen spørsmålstegn ved om det var noen vits i å holde åpne møter i komiteens regi. Ville det komme folk og hva skulle diskuteres? En ide om et åpent konfrontasjonsmøte om lønnsloven ble iorkasta i komiteen. Et forslag om et aktivistmøte ei uke før 1.mai ble aldri satt ut i livet. Jeg mener dette var feil fordi det avskar vår mulighet til å komme flere folk i tale

for å komme fram både den politiske linja og praktiske

En annen sak er at komiteen hadde færre aktive folk enn noen gang - 4 i AU (mot 7 ifjor), 2 naive folk i teknisk komite (mot 3-4 ifjor. Dette ble imidlertid løst da Grethe Naustdal tro til 10 dager før 1.mai som parti-ansatt.) (Forøvrig bisto Per Østvold AU fra sidelinja.) Utfra situasjonen var det opplagt at vi ikke hadde noe særlig overskudd til å arrangere en masse møter. Vi hadde heller ikke krefter til å delta på alle seksjonsmøtene, tiltross for AU-vedtak om dette.

Oppslutninga om seksjonsmøtene var heller skral. 14 på stiftelsesmøte i Internasjonal seksjon var bra. 7 kom på møte i Kvinneseksjonen og vedtok at de var for få til å bestemme parolegrunnlaget. På neste møte kom det 2. 3 deltok på stiftelsesmøte i bolig-/miljøseksjonen.

Sånn sett representerer 1.mai-bevegelsen 1988 et bunnnivå. Ifjor var det tross alt en god del folk på de åpne møtene hovedkomiteen arrangerte. Er det sånn at når deler av partiorganisasjonen er blitt innforstått med taktikken så har de ikke behov for å delta på møter for å kunne mobilisere eller er det sånn at den synkende oppslutninga rundt komite/seksjonsmøter er uttrykk for at partiorganisasjonen ikke lenger ser på 1.mai som en viktig oppgave, at den er overlatt til "de faglige kadrene" og ikke angår det gjengse partimedlem noe mer? I såfall har vi ikke bare et problem rundt demokratiet/formelle spørsmål, men også om partiets politiske rolle overhodet.

En særegen feil ligger i at Samorg-fraksjonen ikke har vært innkalt til møte. Dette skyldes at vi ikke har vært i stand til å etablere noen ledelse for denne fraksjonen. Dette henger sammen med alle de øvrige aktivitetene som har tatt hele vår kapasitet og mer til denne våren.

6. SIKKERHET

De som jobbet med Faglig Enhet fra partiets side tok ikke grep om sikkerheten til arrangementet. Det skjedde heller ikke ifjor. Vi har heller ikke fått overlevert noen instruksjoner/erfaringer/oppsummeringer fra tidligere. Jeg kjenner ikke til hvordan dette er blitt gjort før, hvem som har ansvaret og evt. når grepet om dette raknet.

Situasjonen er slik at dersom de 1.mai-ansvarlige skulle ta grepet om dette, ville ingenting bli gjort. Det forutsetter krefter vi ikke har. Komiteen får knapt mulighet til å skaffe fram tilstrekkelig antall offisielle vakter.

Denne situasjonen ble kritisert i DS og førte til noen kriseløsninger.

For ettertida må ansvarsforholdet klarlegges i god tid. Skal de 1.mai-ansvarlige ha ansvaret, forutsetter dette beordring av kader til teknisk komite.

Etter min mening er DSAU rette vedkommende til å ta grep om dette.

7. KK's ROLLE

KK spilte en mer positiv rolle i 1.mai-bevegelsen i år enn ifjor i den forstand at avisa backa opp innrettinga til fronten.

Men samtidig hadde avisa klare svakheter: De utnyttet ikke tips godt nok og kunne vært bedre på å referere mobiliseringsarbeidet. Bl.a. var dekninga av homofiles seksjon svært svak i forhold til hva som faktisk rører seg i tida (kampen mot Thatchers "anti-homo-lover").

KK så ikke noe poeng i å lage oppslag på endringa av tidspunktet for kamptøget. Dette fungerte direkte undergravende for organiseringa av 1.mai-frokoster ol. Flere manus fra AU ble ikke trykt, herunder ett om arbeidet i Internasjonal seksjon. Jeg har forstått det slik at KK var tenkt å være en kollektiv organisator. Nå framstår den mer som des-organisator.

8. OPPSUMMERING

På tross av svakhetene representerer 1.mai-bevegelsen 1988 et framskritt. Parolegrunnlaget "traff" bedre enn de siste åra. Større deler av partiorganisasjonen var innforstått med taktikken. Det ble faglig rekordopplutning, og selve arrangementet forløp teknisk bra (selv om det til sine tider var tilløp til panikk "bak kulissene").

Svakhetene i DS sin masselinje ville imidlertid slått ut i full blomst dersom vi hadde fått en situasjon med ett tog i Samorg-regi. I år tok partiledelsen et kollektivt grep om 1.mai-bevegelsen på et tidlig tidspunkt. Dette må videreutvikles med ei bedre masselinje dersom vi skal være på høyde som parti ved kommende 1.mai-er.

VEDLEGG I:

REGISTRERTE TILSLUTNINGER TIL FAGLIG ENHET

Fagforeninger i LO

Vinmonopolets Arbeiderforening, Oslo Tobakkarbeiderforening, Telefonsentralmontørenes Forening, Elektropersonalets Forening, Sporveisbetjeningens Forening, Helgedagsbetjeningens Forening, AL's Kjemiske Fagforening, Oslo Transportarbeiderforening, Tømmerne og Snekkernes Fagforening, Statsbanenes Versktedarbeiderforening, Oslo-avd. av Norsk Vernepleierforbund, Renholdsverkets Arbeiderforening (begge tog), Sosiale Etaters Fagforening (begge tog), Heismontørenes Fagforening, Kulturpersonalets Fagforening, Gaustad Sykehus Personalforening (begge tog), Barnehagepersonalets Fagforening (begge tog), NTL avd. 90 (universitetet)(begge tog), Film og teaterteknisk Fagforening, Arbeidsutvalget i Landsforeningen for Kulturinstitusjoner, NTL avd. 114, Kjemisk Arbeiderforening ved Nycomed, Barnevernpedagogforbundet avd. Oslo (begge tog), NOSO avd. Oslo (begge tog), NTL avd 117/71 (norsk regnesentral).

Fagforeninger utenfor Oslo

Oslo-avdelingene av Norske Fysioterapeuters Forbund, Ergoterapiforbundet, Norske Bioingeniørers Forbund, Sykepleierforbundet, Norsk Tannpleierforening, Oslo Lærerlag og Oslo Førskolelærerlag.

Klubber

NNN-klubbene ved Frydenlund, Ringnes og Nora Mineralvann, NEKF-klubben ved EB, Jern og Metallklubbene ved Norwesco og Kværner, NJ-klubben ved Klassekampen, Klubben ved A/S Duplotrykk, NTF-klubbene ved Polar-Express, Linjegods/Grefsen og Oslo S, SEF gruppe 3 (verneassistentene), Kringkastingens Landsforening/Teknikk, Klubbstyret ved SAS-Scandinavia Hotell, Klubben ved Forenede Trykkerier (begge tog)

Andre organisasjoner

Kvinnefronten i Oslo, Kvinner i Mannsykker, Palestinakomiteen i Oslo, Folkeaksjonen mot hasj/Oslo, Internasjonale Sosialister, Arbeidermaktgruppa, Ahmadiya-muslimene, Fellesrådet for det Sørlege Afrika, avd. Oslo.

VEDLEGG 2:

SAMORG-TOGET

Flaggborg/hovedparoler:	60
Sangkor:	100
Unge prionerer:	90
Framfylkingen:	130
NTL-seksjonen:	110
Postforbundet:	100
Teletjenesteforb.:	160
Jernbanen:	50
Skolenes Landsforbund:	40
Barnevernped.:	10
Bygning:	120
NEKF:	40
LO-skolen:	30
Kommuneforbundet:	390
Jern og Metall:	400
Grafisk:	140
NOSO:	20
NNN:	20
Transport:	20
Hotell og rest.:	50
NFATF:	30
Kjemisk:	40
Handel og kontor:	110
Muslimske studenter:	50
Arbeidsmandsforb.:	20
Samalere:	50
Iransk opposisjon:	60
Nicaragua:	150
Kurdistan:	30
Iransk opposisjon:	60
Eritrea:	70
Polen:	10
Chile:	140
Palestinagruppene:	220
Fredsbevegelsen:	20
Ahmadiya-muslimer:	40
Flaggborg:	40
DNAs partiseksjon:	50
AUF:	210
SVs partiseksjon:	650
Tamiler m.fl.:	130
NKP:	90
Iranere:	40
SUM:	<u>4390</u>

(Tallene er rundet av til nærmeste 10-tall. (Bunttallet stemmer)
 Det inngår flere forbundsansvarlige/organisasjoner og grupper i noen av
 seksjonene.)

1. mai — som internasjonalt kampdag?

FOR FØRSTE gang siden Sovjets invasjon av Afghanistan i 1979 var parolen «Sovjet ut av Afghanistan» tatt ut av hovedparolegrunnlaget flere steder omkring i landet, innbefattet Oslo. I fjor ble «Støtt motstandskampen» strøket og i år ble sørgelig nok hele parolen tatt vekk sammen med «USA ut av Mellom-Amerika».

I år var det 7 hovedparoler, der fem omhandlet lønn på en eller annen måte. Heldigvis hadde vi i år med parole om fremmedloven og Israels okkupasjonspolitikk. Som klubbleder i en Jern og Metall bedrift er jeg helt enig i at lønnsloven og den frie forhandlingsretten må stå helt sentralt. 1. mai er arbeiderklassens *internasjonale* kampdag.

I mange år har det vært en viktig kampsak i kvinnebevegelsen å markere internasjonal solidaritet. Det tok 3 år før «Sovjet ut av Afghanistan» kom med 8. mars. I fjor var det en spesiell hyllningsparole på dagen til de afghanske kvinnene med Tajwar Kakar som hovedtaler. Dette skjedde imidlertid ikke uten politisk kamp, noe som Kvinnefronten kan under-skrive.

Fortsatt er det to supermakter som går fremst i å drive indirekte og direkte undertrykking og utbytting. Den frie vestlige presse er ikke minst flinke til å finne busemner i den tredje verden som Idi Amin på 70-tallet, mens Khomeini er den store stygge i 80-åra. Slik fjerner man søkelyset fra de som har flest liv på samvittigheten, nemlig Reagan og Gorbatsjov. Det skulle vel være unødvendig å ramse opp alle land der USA og Sovjet er ansvarlige for grove brudd mot menneskeheten ved utbytting som bl.a. legger grunnlag for at 40—50 millioner unger dør av sult og feilernæring i året. Eller ved kriger som i Mellom-Amerika, der ter-

roren er verst i Guatemala, Colombia, El Salvador. Samtidig som Nicaraguas selvstendighet blir krenket. Det er vel dette, sammen med Israel, man kaller brennpunktet for USAs imperialistiske politikk.

Sentrum for Sovjets enorme *krigsforbrytelser* er i Eritrea og Afghanistan. Disse er så ufattelige at Vesten stort sett driter i det. Derfor er det så skuffende at 1. mai-bevegelsen kutter ut USA og Sovjet-parolene, fordi supermaktenes grove forbrytelser alltid har blitt satt i første rekke sammen med fagbevegelsens krav. I 1980 var det f.eks. en afghansk representant som talte i Oslo.

Gorbatsjov har hatt en rekke «fredelige» utspill om Afghanistan for spesielt å tekkes Vesten. Virkeligheten er at han har trappet opp krigen til det dobbelte. Sovjet krenker daglig Pakistans sjølstendighet. For 14 dager siden ble mellom 4 og 5 hundre drept og nesten 2000 ble skadet, i fire bombeangrep ved byene Miran-Shah og Parichinar. En bombeeksplosjon ved Islamabad utført av sovjetiske agenter, tok livet av nesten 100 mennesker. Dette er Pakistan. Overgrepene i Afghanistan har jeg ikke plass til her. Jeg vil bare nevne at nesten 2000 mennesker døde sommeren og høsten -87 i Sovjets kjempeoffensiv i provinsen Herat i vest. Dette er mange Sabra/Shatilla-massakre. Afghanistan-komiteens representant i Peshawar har sendt hjem avsløringer av massakre i Paktia som hverken Klassekampen eller Dagbladet har satt på trykk.

Afghanerne sammenlikner ødeleggelsene i Herat med Nagasaki og Hiroshima. Det med rette fordi bare i denne provinsen har omkring 150 000—200 000 blitt drept siden krigens start. Dette var mye lidelse, men husk årsaken til Sov-

jets alvorlige innrømmelser ved å proklamere tilbaketrekking, er grunnet i militære nederlag stilt overfor en avansert og kampvillig gerilja. Bl.a. Ahmed Shah Massoud som nå er kommandant over storparten av nord-områdene, har gitt Sovjet sviende militære nederlag.

Dersom man absolutt ikke kunne ha flere paroler enn de sju 1. mai, ville jeg ha foreslått «USA ut av Mellom-Amerika — Sovjet ut av Afghanistan — støtt frigjøringskampen!». Denne kunne gått inn i stedet for «Renta ned 3 prosent» som kunne vært slått sammen med «Stopp spekulasjonsøkonomien». Dessuten hadde det ikke vært en stor ulykke om det hadde vært 8, eller kanskje 10 hovedparoler. Basisen for 1. mai er arbeiderklassens krav nasjonalt, og internasjonal solidaritet. Det var det «Rød Arbeiderfront» startet opp med. Det må være forbudt å omgå supermaktenes overgrep på denne kampdagen. Like utelukket som det var å fjerne «USA ut av Vietnam» og «Støtte til FNL».

Med dette håper jeg på endring neste år. I Oslo Jern og Metall har «USA ut av Mellom-Amerika» og «Sovjet ut av Afghanistan» vært med hvert år i Samorg, selv om vi kun har hatt 7—8 paroler. USA-parolen var med i Samorg i år. Jeg veit med sikkerhet at også Sovjet ut av Afghanistan hadde gått igjennom på Samorg-møte hadde jeg foreslått dette. Derfor er det dobbelt ille at ikke «Faglig Enhet» kunne tatt denne med, mens Samorg hadde hatt hovedparoler mot begge supermakter.

For ordens skyld: Vår klubb har for første gang tilsluttet seg «Faglig Enhet». Så dette var ikke noe innlegg for at toget burde vært boikottet.

BOYE ULLMANN